

**FINANS
DANMARK**

Danskerne går hvert år glip af milliardafkast ved at lade formuen stå i banken

De danske husholdningers opsparinger bevæger sig lige nu i det højeste niveau nogensinde. Gennem de senere år er bankindlånet øget med knap fem procent om året, og samlet lyder danskernes bankindestående nu på 1.258 mia. kr. Danskerne er dog knap så gode til at få aktiveret de store opsparinger – det investerede beløb stiger kun med ca. 1,5 pct. om året, når der ses bort fra kursreguleringer.

Mere end 2,6 mio. danskere har mere end en opsparingsbuffer svarende til tre måneders indkomst efter skat stående i banken. Ud over bufferen har voksne danskere i gennemsnit en opsparing på mere end 150.000 kr. Det svarer til 740 mia. kr. på nationalt plan, som med fordel kunne investeres til et langt højere afkast. Ved en bred investering i aktier og med udgangspunkt i det typiske merafkast går voksne danskere dermed glip af et årligt afkast på cirka 9.200 kr. pr. person i gennemsnit. Hvis alle 740 mia. kr. blev investeret, ville det svare til en stigning på 83 pct. i husholdningernes samlede investeringer. Det er et massivt investeringspotentiale, som kan blive aktiveret og dermed bidrage til økonomisk vækst i blandt andet Danmark og Europa.

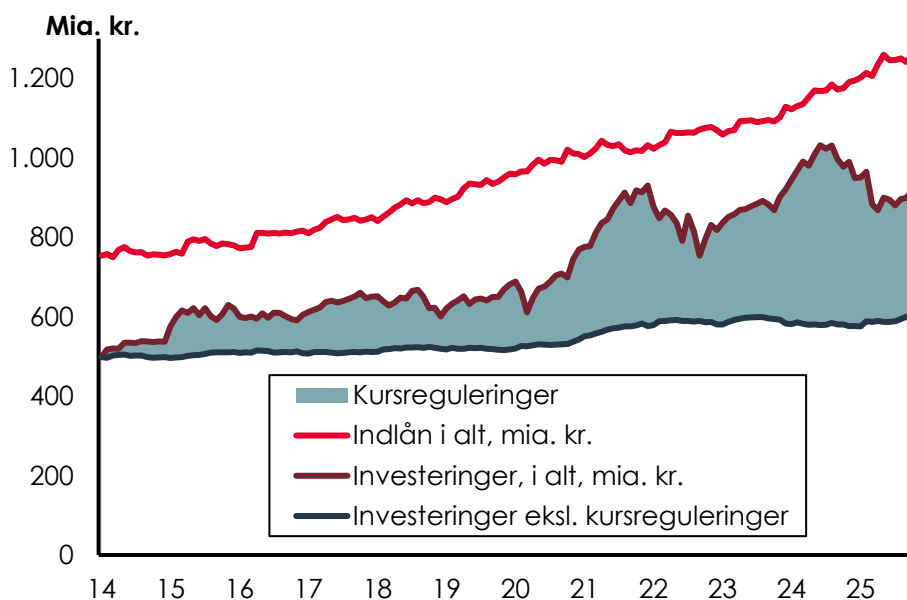
Notat

[Document Date]

Dok. nr. FIDA-1941317218-712020-v1

Kontakt [Owner]

Figur 1. Danskernes indlån og frie investerede formue

Note: Figuren viser danske husholdningers indlån i pengeinstitutter samt investerede formue, ekskl. formue gennem virksomhedsordningen. Desuden viser figuren hvordan den investerede formue har udviklet sig siden 2014, som konsekvens af hhv. nyinvesteringer og kursgevinster.

Kilde: Nationalbankens statistikbank

Opsparingerne vokser og vokser, men investeringerne halter bagefter

Siden 2014 er danske husholdningers bankindlån steget med 4,5 pct. om året. Opsparingen er altså rekordhøj i 2025 med en foreløbig top i maj, og ved udgangen af oktober 2025 havde danskerne i alt 1.258 mia. kr. stående i banken, jf. figur 1. Det svarer til 258.000 kr. pr. voksne dansker.

Samtidigt har de danske husholdninger investeringer for knap 900 mia. kr. - fordelt på aktier, obligationer og investeringsforeninger. Dette beløb er også vokset markant siden 2014, i alt med 400 mia. kr. Næsten 90 pct. af denne stigning stammer dog fra kursgevinster, mens nyinvesteringerne blot er vokset med ca. 1,5 pct om året. De halter altså langt bag efter udviklingen i husholdningernes bankindestående.

Danske husholdninger går glip af 44 mia. kr. om året

Mens det på mange måder er positivt, at vi danskere har så store, solide og voksende opsparinger, betyder denne udvikling samtidig, at vi går glip af store økonomiske gevinster, når så stor en del af formuen blot står på bankkontoen i stedet for at blive investeret. I perioder bliver opsparingen på bankkonti endda mindre værd – det sker, når renterne generelt er lave, så indlånsrenten falder ned under inflationen.

Der er markante merafkast at hente ved at investere opsparingen. For eksempel har danske investeringsfonde med globale aktier hentet et afkast på 9,9 pct. om året over de seneste ti år. Det står i skarp kontrast til indlånsrenten, som gennemsnitligt har ligget på blot 0,5 pct. i samme periode. Dertil forudser Rådet for Afkastforventninger, at globale aktier på lang sigt vil levere afkast på 6,5 pct. om året.

Det betyder dog ikke, at man skal gå ud og investere hele opsparingen. Det anbefales, at man altid beholder en rimelig opsparingsbuffer til uforudsete udgifter - en god tommelfingerregel er en buffer svarende til tre måneders indkomst efter skat. Mere end 2,6 mio. voksne danskere har dog en opsparing på mere end denne buffer, og for mange er den langt større.

Samlet ligger der faktisk 740 mia. kr., som med fordel kunne investeres til et højere afkast, jf. figur 2. Hvis de penge blev investeret til et afkast på 6,5 pct. om året, ville de danske husholdninger opnå et merafkast på 44 mia. kr. om året, når der fratrækkes en indlånsrente på 0,5 pct. Det svarer til 9.200 kr. før skat pr. voksne dansker, som husholdningerne hvert år går glip af.

Notat

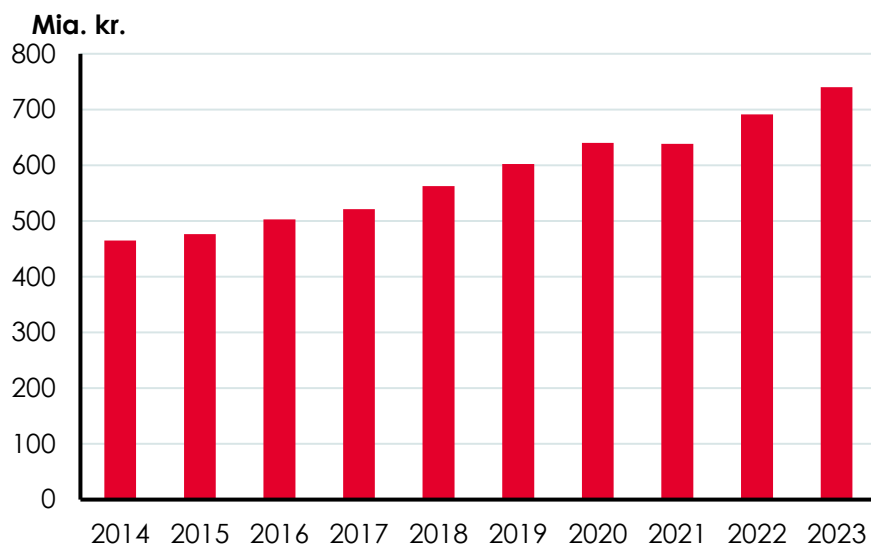
[Document Date]

Dok. nr. FIDA-1941317218-712020-v1

Det er penge, som ikke blot vil gøre den enkelte dansker rigere - de ville også gavne samfundet som helhed, når der, gennem skatten, bidrages mere til den fælles velfærd. Alt imens ville flere investeringer også bidrage til et større kapitalmarked og deraf også til vækst og udvikling i Danmark og Europa eller hvor, pengene nu investeres. Øgede investeringer i Europa er helt centrale for at styrke den udfordrede europæiske konkurrenceevne, som belyst af den tidligere ECB-formand Mario Draghi.

Figur 2. Danskernes bankindestående udover en opsparingsbuffer, 2014-2023

Note: Figuren viser voksne danskernes indlån i pengeinstitutter når der fraregnes en opsparingsbuffer svarende til tre måneders indkomst efter skat.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik

Notat

[Document Date]

Dok. nr. FIDA-1941317218-712020-v1

Hvem kan få gavn af at aktivere opsparingen?

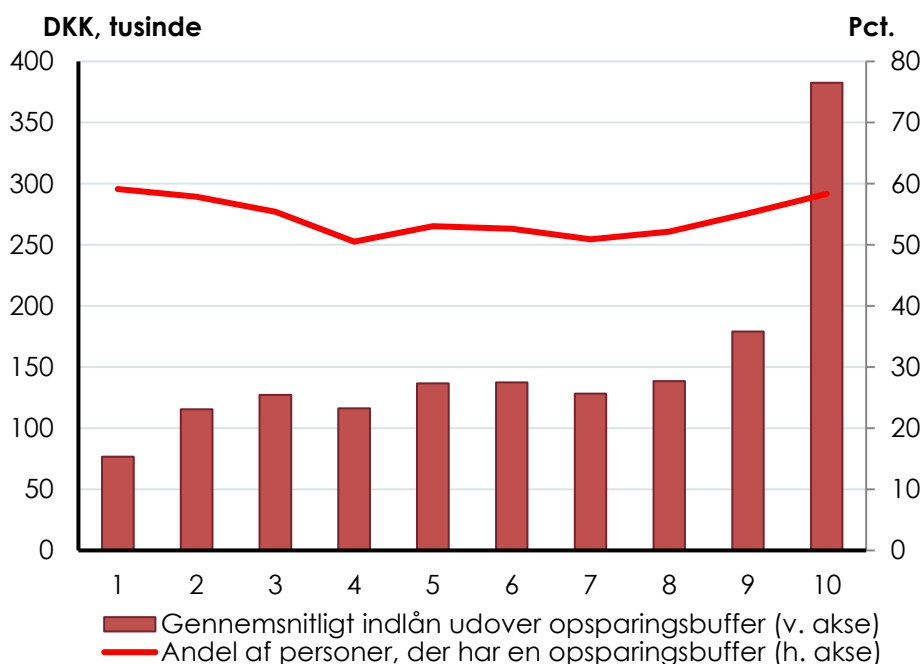
Man kunne fristes til at tro, at dette uudnyttede investeringspotentiale primært findes blandt den rigeste del af befolkningen. Det er faktisk ikke tilfældet; opdeler vi befolkningen i ti lige store grupper på baggrund af deres indkomst (såkaldte indkomstdeciler), viser det sig, at andelen af personer med mere på bankkontoen end den gængse opsparingsbuffer er tæt på ens på tværs af grupperne - den ligger mellem 50 og 60 pct. i alle ti indkomstgrupper. Det vidner om, at mere end halvdelen af danskerne på tværs af indkomstforhold har et uudnyttet investeringspotentiale og dermed går glip af et mærkbart merafkast.

Ser man nærmere på størrelsen af det uudnyttede investeringspotentiale på tværs af indkomstgrupperne, er forskellene heller ikke store. Mellem 2. og 8. indkomstdecil - dvs. blandt de midterste 80 procent af danskerne, opgjort efter indkomst - svinger det gennemsnitlige uudnyttede investeringspotentiale mellem 116.000 kr. og 138.000 kr. pr. person, jf. figur 3. En helt almindelig voksen dansker

lige midt i indkomstfordelingen (den såkaldte median) har 137.000 i uudnyttet investeringspotentiale. Det betyder, at den person går glip af 8.200 kr. i merafkast før skat hvert år.

Figur 3. Danskernes bankindestående ud over en opsparingsbuffer i 2023, fordelt efter indkomstdecil

Note: Figuren viser voksne danskernes indlån i pengeinstitutter når der fraregnes en opsparingsbuffer svarende til tre måneders indkomst efter skat, opdelt efter indkomstdecil. Der til vises andelen af personer i hver indkomstgruppe, som har mere end en opsparingsbuffer stående på bankkontoen.

Kilde: Registerdata fra Danmarks Statistik

Notat

[Document Date]

Dok. nr. FIDA-1941317218-712020-v1

Hvorfor investerer vi ikke mere, når der ofte er økonomiske gevinster at hente?

Selv om mere end halvdelen af voksne danskere kunne få gavn af at investere mere, er det hele syv ud af ti voksne danskere, som slet ikke investerer af sin frie opsparing. I en dugfrisk spørgeskemaundersøgelse fra Epinion svarer 42 procent af dem, som ikke investerer i dag, at det primært skyldes, at deres opsparing er for lille eller, at de ikke har penge nok. Dette stemmer godt overens med ovenstående tal, som viste, at knap halvdelen af voksne danskere ikke har mere end opsparingsbufferen stående på kontoen. Blandt de resterende respondenter i spørgeundersøgelsen svarer knap halvdelen, at den primære årsag til, at de ikke investerer i dag, er manglende viden om investeringer. Godt en fjerdedel svarer, at de ikke har lyst til at investere.

Selv om der er et stort potentiale for flere investeringer fra de danske husholdningers solide opsparinger, har vi allerede set en stærk fremgang i danskernes inve-

steringslyst - særligt i coronaårene. Fra 2019 til 2023 voksede antallet af danske investorer med mere end en kvart million. Det har medført, at andelen af voksne danskere som investorer, er steget fra 25 pct. til 30 pct.

Boks 1. Data og beregningsmetoder

Beregningerne er foretaget på grundlag af Danmarks Statistiks mikrodata for 2023 for alle voksne danskere. Vi tager udgangspunkt i formue-og-gældsregisteret, hvor indlån i pengeinstitutter er defineret som likvide (transferable) indskud og inkluderer således kun indskud, der uden ekstra omkostninger kan konverteres til sedler og mønter ved overførsel eller direkte betalingsmidler så som betalingskort og lignende. "Andre indskud" i Nationalregnskabet er ikke inkluderet, dvs. indskud, der ikke kan bruges til at foretage betalinger direkte, f.eks. børneopsparing, selvpensionering og indekskontrakter.

Nyere tal for de danske husholdningernes bankindlån og investeringer er hentet fra Nationalbankens statistikbank. Man bør her være opmærksom på mindre definitionsforskelle mellem tallene for bankindlån fra Nationalbankens statistikbank og Danmarks Statistiks mikrodata.

Opsparingsbufferen er beregnet som tre gange den personlige månedsindkomst efter skat, set i gennemsnit over året. Konkret bruger vi en fjerdedel af personens disponible årsindkomst, fratrasket lejeværdi af egen bolig, som Danmarks Statistik tillægger indkomsten efter skat i deres disponible indkomstvariable.

Opsparing ud over bufferen er beregnet som den personlige frie opsparing fratrasket tre måneders indkomst efter skat. For voksne, hvis opsparing er mindre end denne buffer, er opsparing ud over bufferen sat til nul.

Notat

[Document Date]

Dok. nr. FIDA-1941317218-712020-v1

